

Protokół posiedzenia
Komisji Dialogu Społecznego
Rady Miasta Gliwice kadencji 2018-2023
w dniu 6 października 2021 r., godz. 17.30

Obrady w trybie zdalnym z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość – na podstawie art. 15zzx ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 z późn. zm.)

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski otworzył posiedzenie Komisji, powitał zebranych przed monitorami komputerów gości oraz radnych i zaproponował przyjęcie następującego porządku obrad:

1) Zmiany w procedurze Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego.

2) Druki sesyjne.

3) Sprawy bieżące.

Nie zgłoszono uwag do zaproponowanego porządku obrad.

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski przypomniał, że posiedzenie Komisji może być nagrywane i transmitowane na żywo w Internecie (obraz i dźwięk) przez podmiot zewnętrzny, a po zakończeniu obrad nagranie może zostać zamieszczone na stronie internetowej. Przypomniał także o obowiązku ochrony danych osobowych mieszkańców przed ujawnieniem ich osobom postronnym i poprosił o niepodawanie tych danych podczas omawiania spraw.

W posiedzeniu udział wzięli: Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber, Dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka Działań Społecznych Marta Kryś oraz przedstawiciel Gliwice OdNowa.

Ad 1) Zmiany w procedurze Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego.

Dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka Działań Społecznych Marta Kryś przypomniała, że już na ostatnim posiedzeniu Komisji Dialogu Społecznego, na którym poruszany był temat Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego, wspomniano, że po pierwszym roku funkcjonowania zmienionej procedury, przyjdzie czas na zastanowienie się nad modyfikacjami i kolejnymi zmianami. Na ten moment Komisji zostaną przedstawione kierunki zmian, jeszcze nie w formie projektu uchwały zmieniającej tę o Gliwickim Budżecie Obywatelskim, ale wskazujące przemyślenia i obrany kurs. Aktualnie trwa etap ustalania wyników, gdyż niedawno zakończył się etap głosowania. Przygotowywane są listy zadań, które przekazane zostaną do realizacji. Ewaluacja trwa na bieżąco, po każdym etapie procedury zbierane są uwagi, prowadzone są rozmowy z różnymi podmiotami. Wysłana została ankieta, odbyły się spotkania w poszczególnych dzielnicach, po zakończeniu etapu oceny wniosków przeprowadzono spotkania z pracownikami wydziałów Urzędu Miejskiego oraz miejskich jednostek organizacyjnych. Część z pomysłów nie wymaga zmian w uchwale dotyczącej procedury Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego, nie wszystkie propozycje, zdaniem przedstawicieli miasta, zmierają w dobrym kierunku. Na etapie składania wniosków pojawiły się następujące postulaty:

- uproszczenie formularzy - wniosek zrealizowano;
- możliwość konsultacji wniosku przed jego złożeniem - zorganizowano dni otwarte, a także konsultacje indywidualne, pandemia utrudniła jednak proces szerokich uzgodnień;

- projekty dzielnicowe składane z listą poparcia – taka zmiana nie jest planowana do wprowadzenia;
- uzyskiwanie zgody rodziców na składanie wniosków przez nieletnich – nieletni mieszkańcy miasta mogą składać wnioski;
- precyzyjne opisy lokalizacji zadań na działkach – w trakcie realizacji;
- więcej tzw. miękkich projektów w ramach Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego, a z drugiej strony rezygnacja z tego rodzaju zadań – postulaty wykluczające się;
- umożliwienie składania wniosków przez rady dzielnic – zgodnie z ustawą wniosek może złożyć każdy mieszkaniec miasta.

Uwagi w zakresie wniosków dotyczyły:

- brak upublicznienia dokumentów oceny wniosków – publikowane jest uzasadnienie do wniosków rozpatrzonych negatywnie;
- wprowadzenie formularza do modyfikacji wniosku – postulat do ewentualnej realizacji;
- skrócenie czasu na ocenę wniosków, ale pojawiał się także postulat przeciwny – skrócenie czasu na ocenę wniosków jest bardzo trudne do realizacji;
- kontakt telefoniczny z wnioskodawcą – jeżeli wnioskodawca poda swój numer telefonu w formularzu, to ta praktyka jest stosowana.

Propozycje zmian w głosowaniu dotyczyły:

- utrzymanie możliwości oddawania głosów w formie papierowej – aktualnie jest możliwość oddawania głosów drogą elektroniczną, jak i papierową;
- zmniejszenie rozmiaru kart do głosowania – postulat został już zrealizowany;
- umożliwienie głosowania przez małoletnich za zgodą opiekunów – zgodnie z ustawą głosować może każdy mieszkaniec miasta;
- potwierdzenie oddania głosu sms-em – postulat planowany do wprowadzenia, niezbędna jest zmiana uchwały;
- organizacja akcji plakatowych – dla każdej z gliwickich dzielnic przygotowano plakaty, które rozdysponowano;
- punkty do głosowania zlokalizowane w bibliotekach – postulat został zrealizowany poprzez umieszczenie stanowisk komputerowych, z możliwością oddawania głosów drogą elektroniczną.

W procesie realizacji wniosków pojawiły się następujące propozycje:

- zamieszczanie tablic informacyjnych o zrealizowanych zadaniach – to powinna być dobra praktyka;
- większy dostęp do realizowanych projektów – ten zakres mogą regulować odpowiednie zapisy w umowach, ale także rolą rad dzielnic jest, aby informować o zadaniach, które są realizowane w ramach budżetu obywatelskiego;
- możliwość modyfikacji przekazanych do realizacji wniosków – to kwestia wymagająca indywidualnego podejścia.

Proponowane zmiany w uchwale Rady Miasta w sprawie Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego dotyczą:

- uniwersalnego projektowania – jest to konieczne ze względu na wprowadzenie przepisu w ustawie o samorządzie gminnym o dostępności projektów realizowanych w ramach budżetów obywatelskich, w tym zakresie niezbędne są prace uszczegóławiające, jak rozumiana będzie dostępność;
- wprowadzenie możliwości wyrażenia poparcia dla wniosku ogólnomiejskiego poprzez formularz internetowy, nie tylko przez odręczny podpis na papierze;
- potwierdzania sms-em – obok linku potwierdzającego, wprowadzenie potwierdzania oddania głosu poprzez kod otrzymywany sms-em;
- rezygnacja z przepisu mówiącego o publikacji materiałów na stronie www.gliwice.eu – propozycja zmiany wynika z niepotrzebnego dublowania treści w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej miasta, procedura Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego prowadzona jest w Centrum 3.0, a dodatkowo planowane jest

uruchomienie specjalnej platformy, na której znajdowałyby się wszystkie niezbędne informacje.

Radna Agnieszka Filipkowska zapytała, skoro możliwe jest składanie wniosków przez nieletnich, to ile było takich przypadków? Może warto promować tę ideę w szkołach, aby zachęcić młodzież do udziału. Widać, że szkoły wiodą prym w Gliwickim Budżecie Obywatelskim, a chodzi także o to, aby pokazać młodzieży, że mogą składać wnioski i w jaki sposób to robić.

Radna Katarzyna Kuczyńska-Budka przekazała, że nie wyobraża sobie, aby wniosek złożyło niemowlę, ale z drugiej strony może to zrobić każdy i zapytała, czy podczas zbierania podpisów poparcia nie powinna być wymagana informacja, jakiego rodzaju jest to czynność i czy wymagana jest zgoda rodzica. Zgodnie z przepisami, głosować może niemowlak, ale on jest niepiśmienny, więc pojawia się pytanie: czy rodzic może podpisać się w imieniu dziecka.

Radna Grażyna Walter-Łukowicz zapytała, jak to jest, że szkoły wygrywają i czy ustawa pozwala na wyodrębnienie specjalnej puli dla zadań szkolnych, aby szkoły mogły ze sobą konkurować. Teraz dzieje się tak, że w niektórych dzielnicach cały budżet może zostać skonsumowany przez zadanie szkolne.

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski przytoczył przykłady: w Dzielnicy Kopernika jedno zadanie szkolne wycenione zostało na 380 tys. zł, w Dzielnicach Obrońców Pokoju, Sikornik i Szobiszowice były podobne sytuacje. W Dzielnicach Trynek i Wojska Polskiego szkoły rywalizowały ze sobą. Jest wiele podobnych przypadków. Pojawiają się głosy, że w perspektywie kilku lat zadania szkolne zaczęły dominować w Gliwickim Budżecie Obywatelskim. Szkoły dysponują infrastrukturą, która stawia je na uprzywilejowanej pozycji w kontekście zbierania głosów, a grupy mieszkańców muszą z tym zjawiskiem się zmagać. Ten problem jest teraz bardzo widoczny, ta sprawa wymaga przemyślenia. Chodzi o przypadki, kiedy zadanie szkolne konsumuje w całości budżet przydzielony danej dzielnicy. To zjawisko może spowodować wypalenie zapału mieszkańców do aktywnego udziału w procedurze Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego.

Radna Agnieszka Filipkowska zauważyła, że każdy mieszkaniec może złożyć wniosek, a jeżeli składa go osoba, która prowadzi firmę w branży odpowiedzialności społecznej, to pojawiają się głosy, że to zadanie nie może być promowane poprzez dystrybucję gadżetów reklamowych tej firmy. To wykorzystanie do promowania zadania narzędzia, którym zwykły mieszkaniec nie dysponuje. **Radna Agnieszka Filipkowska** dodała, że warto także, aby plakaty informujące o Gliwickim Budżecie Obywatelskim pojawiły się już przed rozpoczęciem procedury. Promocja odbywa się przede wszystkim w internecie, a poza nim brakuje informacji i wiele osób, przede wszystkim starszych, nie wie o Gliwickim Budżecie Obywatelskim.

Dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka Działań Społecznych Marta Kryś odniosła się do poruszonych przez radnych spraw. Do tej pory nie było wniosku, który zostałby złożony przez dziecko. Komisja Dialogu Społecznego może wypowiedzieć się, czy warto i czy promować Gliwicki Budżet Obywatelski wśród młodzieży i kształtować takie postawy. Z drugiej strony widoczny jest dystans w stosunku do zadań szkolnych. Warto przemyśleć tę kwestię. W sprawie podpisywania się przez rodzica w imieniu dziecka, to pytanie takie zostanie zadane radcy prawnemu. Jedno jest oczywiste: dziecko może być wnioskodawcą oraz może głosować. W punktu widzenia przepisów prawa, niemowlak może głosować, ale ciężko sobie to wyobrazić. W kwestii zadań szkolnych, to należy pamiętać, że nie ma jeszcze ostatecznych wyników głosowania. Rzeczywiście tego rodzaju zadania wygrywały w zeszłym roku, ale sytuacja wygląda różnie, w niektórych dzielnicach takich zadań nie ma w ogóle. Spośród katalogu zadań można wyodrębnić następujące kategorie: place zabaw (najwięcej wniosków), rekreacja, zdrowie i sport (II miejsce), następnie środowisko i ekologia (III miejsce). W ostatniej kategorii widoczny jest ostatnio wzrost. **Dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka Działań Społecznych Marta Kryś** dodała, że rzeczywiście szkoły mają dostęp do narzędzi, takich jak np. elektroniczny dziennik i wykorzystują je w celu promowania swoich zadań. Centrum 3.0 samo

wykorzystało to narzędzie i wystosowany został list do rodziców, zachęcający do rozmów z dzieckiem o odpowiedzialności społecznej. W kwestii gadżetów promujących jedno z zadań, to warto pamiętać, że wniosek, o którym mowa, został złożony przez mieszkańca, a nie firmę. Takich sytuacji może być wiele, że mieszkaniec jest jednocześnie przedsiębiorcą. Jednak to nie ma większego znaczenia, gdyż wykonawca danego zadania jest wybierany na podstawie Prawa zamówień publicznych i to nie jest jednoznaczne, że wnioskodawca będzie wykonawcą danego zadania. Jeżeli chodzi o szybsze rozpoczęcie akcji plakatowej, to jest to dobry pomysł. W tym roku rzeczywiście plakaty pojawiły się stosunkowo późno, ale wynikało to z faktu, że Centrum 3.0 dopiero w styczniu br. przejęło prowadzenie procedury Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber dodała, że przepisy prawa nie pozwalają na wyodrębnienie w ramach budżetu obywatelskiego specjalnej puli środków na zadania szkolne. Często mówi się o wygranej zadań szkolnych, ale z punktu widzenia przepisów ustawowych jest to zadanie mieszkańca. Tak mówią przepisy prawa i zawsze tak będzie, że w pewnych kręgach wyższy będzie poziom zaangażowania mieszkańców na rzecz głosowania na niektóre projekty i, tym samym, uzyskają one większe poparcie. Należy oderwać się od stwierdzenia, że to szkoły składają projekty, jeżeli wygrywają zadania związane ze szkołami, to oznacza, że dysponują one poparciem mieszkańców. Czym innym są, naturalnie, nieuczciwe praktyki (np. wpisywanie numeru zadania na karcie), ale takie zjawisko pojawiało się nie tylko w przypadku zadań związanych z jednostkami oświatowymi.

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski zapytał o zadanie związane z wyposażeniem pracowni językowej przy jednej ze szkół – taki projekt nie ma charakteru ogólnodostępnego, wyposażenie pracowni będzie służyć tylko uczniom danej placówki.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber odpowiedziała, że jeżeli projekt jest obciążony wadą formalną, to może zostać zweryfikowany negatywnie, ale w tym przypadku nie ma zastrzeżenia, że tego rodzaju zadanie nie może być realizowane w ramach budżetu obywatelskiego.

Dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka Działań Społecznych Marta Kryś dodała, że być może ustawodawca wyodrębni grupę zadań, na którą przeznaczona zostanie osobna pula, lecz będą to przedsięwzięcia z obszaru związanego z ekologią. Pojawił się projekt ustawy zmieniającej, który mówi, że na tego rodzaju zadania w miastach na prawach powiatu powinno być przeznaczonych 30% puli środków przeznaczanej na budżet obywatelski w danym roku. W przypadku zadania, takiego jak doposażenie pracowni językowej, to należy pamiętać, że zawsze brane jest pod uwagę kryterium dostępności dla jak największej liczby mieszkańców. Wnioskodawcy deklarują możliwość organizacji warsztatów, pomieszczenia będą udostępniane organizacjom pozarządowym itp. Jeżeli pojawiają się takie elementy, to zadanie zostanie zweryfikowane pozytywnie. Jeżeli pomieszczenia mają być dostępne dla uczniów i w godzinach pracy szkoły, to wniosek taki zostanie oceniony negatywnie.

Radna Agnieszka Filipkowska zapytała, ile osób niepełnoletnich złożyło wnioski w ramach Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego w poprzednich latach.

Dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka Działań Społecznych Marta Kryś odpowiedziała, że przygotowuje taką informację dla radnej.

Radna Agnieszka Filipkowska zasugerowała, że może warto się pochylić nad organizacją warsztatów dla dzieci, także poza szkołą, w których mogliby uczestniczyć rodzice z dziećmi, a dotyczyłyby właśnie budżetu obywatelskiego. To może być pomysł na 2022 r.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber odpowiedziała, że jest to dobra inicjatywa dla organizacji pozarządowych.

Radna Katarzyna Kuczyńska-Budka zauważyła, że niemożliwe jest wyodrębnienie puli środków dla szkół w ramach budżetu obywatelskiego, ale możliwe jest wyodrębnienie środków finansowych dla szkół poza Gliwickim Budżetem Obywatelskim. Wtedy okazałoby

się, że nie istnieją potrzeby szkolne, które zgłaszane są aktualnie w ramach budżetu obywatelskiego.

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski przypomniał, że ostatecznie zmiany w uchwale dotyczącej Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego wprowadziły zadania ogólnomiejskie, to narzuca ustawa. Warto natomiast pochylić się nad tematem, dlaczego w niektórych dzielnicach wygasło zaangażowanie i zapał do uczestniczenia w procedurze (np. Zatorze).

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber odpowiedziała radnej Katarzynie Kuczyńskiej-Budce, że nawet jeżeli zostałyby wyodrębniona pula środków, poza budżetem obywatelskim, na zadania szkolne, to i tak nie zablokowałyby to możliwości składania wniosków dotyczących szkół.

Radny Paweł Wróblewski przekazał, że ma inne zdanie. Zadania szkolne nie powinny być wyodrębnione. Każdy powinien być równo traktowany, zgodnie z przepisami prawa. Z jednej strony pojawia się rywalizacja szkół, ale z drugiej jest także idea współpracy i możliwość dogadania się rady dzielnicy oraz szkoły. To pole do rozmów i współpracy, dla dobra społeczności lokalnej i dobra wspólnego. Modernizacja szkół stanowi korzyść dla wszystkich, a ideą budżetu obywatelskiego jest współpraca i wybór takich wniosków, które będą służyć jak największej liczbie mieszkańców. **Radny Paweł Wróblewski** podziękował Centrum 3.0 za aktywność i otwartość w trakcie przebiegu tegorocznej procedury Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego.

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski dodał, że warto pamiętać, że są małe, średnie i duże dzielnice, a wielkość przekłada się na wysokość puli środków. Wśród zgłaszanych zadań dominują place zabaw i siłownie, a one dużo kosztują – ok. 200-300 tys. zł. Wyodrębnienie puli środków na zadania szkolne byłoby korzystne w dużych dzielnicach, ale w małych koncepcja ta nie sprawdziłaby się. Należy powrócić do tego tematu.

Radna Agnieszka Filipkowska zapytała, czy składane wnioski muszą uwzględniać zasady projektowania uniwersalnego.

Dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka Działań Społecznych Marta Kryś odpowiedziała, że zapisy ustawowe mówią, że o ile jest to możliwe, to wnioski powinny uwzględniać założenia projektowania uniwersalnego. Nie tylko w ramach zadań realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego, ale w każdym działaniu samorządu. Na ten aspekt muszą zwracać uwagę zarówno wnioskodawcy, jak i oceniający.

Radny Paweł Wróblewski zauważył, że nie można zabronić złożenia wniosku dotyczącego nowoczesnej pracowni szkolnej. Jeżeli takie zadanie ma się przysłużyć społeczności lokalnej, to nie można go zakazać. Wszelkie ograniczenia tego rodzaju kłócą się z ideą budżetu obywatelskiego. To mieszkańcy decydują. Dodatkowo miasto musi działać w granicach prawa, a aktualnie obowiązujące przepisy nie pozwalają na wprowadzenie takich ograniczeń.

Radna Agnieszka Filipkowska zwróciła się z prośbą, aby założenia projektowania uniwersalnego, uwzględnione we wniosku, miały wpływ na jego merytoryczną ocenę.

Brak kolejnych pytań i uwag ze strony członków Komisji.

Ad 2) Druki sesyjne.

Komisja opiniowała następujące druki sesyjne:

a) Projekt uchwały (**druk nr 655**) w sprawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2022 r.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber przekazała, że ten projekt uchwały jest przedkładany Radzie Miasta co roku i zakłada wskazanie celów priorytetowych. Prace nad programem współpracy z organizacjami pozarządowymi skupiły się na zdiagnozowaniu obszarów priorytetowych. Wśród nich znalazły się m.in.: wsparcie psychologiczne dzieci

i młodzieży, działania mające na celu zwiększenie świadomości mieszkańców w obszarze ekologii, a także szkolenie sportowe dzieci i młodzieży. Projekt uchwały był konsultowany m.in. z Miejską Radą Działalności Pożytku Publicznego.

Dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka Działalności Społecznej Marta Kryś przekazała, że przedłożony program różni się od zeszłorocznego w zakresie: aktualizacji podstaw prawnych, zmiany nazwy jednostki (Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych na Centrum 3.0 – Gliwicki Ośrodek Działań Społecznych), ujednolicono stosowaną nazwę organizacji pozarządowych (ngo, trzeci sektor), wskazano finansowe i niefinansowe formy udzielanego wsparcia, ideę wspierania podmiotów ekonomii społecznej, wskazano Gliwicką Inicjatywę Lokalną jako formę promocji i aktywności społecznej. Pojawiła się także propozycja, aby w tym ostatnim obszarze umieścić Gliwicki Budżet Obywatelski, ale jednak nie zdecydowano się na taki ruch, gdyż obszar ten zakłada działalność m.in. organizacji pozarządowych, jako realizatorów procedury. W Rozdziale 6 miejskie jednostki organizacyjne oraz wydziały Urzędu Miejskiego wskazały działania, które podejmą w celu realizacji programu. Są to zadania priorytetowe, lecz nie wszystkie, które miasto realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Pozostałe elementy programu nie odbiegają zasadniczo od ubiegłorocznego.

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski przekazał, że w zakresie Gliwickiej Inicjatywy Lokalnej rady dzielnic powinny mieć więcej czasu na reakcję, gdyż w tym roku nie pozostawiono go im wiele.

Dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka Działań Społecznych Marta Kryś odpowiedziała, że liczy na to, że przeprowadzona zostanie ewaluacja dotycząca tej procedury.

Radna Katarzyna Kuczyńska-Budka wskazała swoje zastrzeżenia do programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. Główny cel programu to współdziałanie miasta z organizacjami pozarządowymi – takie wskazanie to nieporozumienie, to środek, a nie cel sam w sobie. Cele szczegółowe to m.in. realizacja zadań publicznych, czy też rozwój wolontariatu. Rozwój zaś nie powinien być celem samym w sobie, cel to osiągnięcie efektów. Wskazane jest, że cele programu wpisują się w Strategię Zintegrowanego i Zrównoważonego Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2022, brak jednak informacji, w jaki sposób. W Rozdziale 3 wpisana jest zasada pomocniczości, która mówi, że samorząd udziela pomocy organizacjom samorządowym tylko w niezbędnym zakresie – jest to przejaw arogancji wobec organizacji pozarządowych. Rozdział 4 lit. e. jest niezrozumiała - dotacje przyznane na podstawie Uchwały nr XXXVIII/803/2013 Rady Miejskiej w Gliwicach z 7 listopada 2013 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji związanych z wykonywaniem zadań innych, niż określone w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, sposobu jej rozliczania oraz kontroli wykonywania zleconego zadania – pojawiają się więc pytanie, jakie inne zadania mogą być realizowane. Rozdział 6 dotyczy zadań priorytetowych. Jeżeli porównać te zadania, z programem współpracy z organizacjami pozarządowymi z Katowic, które, jako miasto, corocznie realizują i animują działania zgodnie ze zmieniającą się sytuacją, to Gliwice wypadają kiepsko. W Miejskiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego mówi się o tym od jakiegoś czasu. Pojawiają się także głosy ze strony organizacji pozarządowych, które przekazują, że działania przez nie prowadzone, były odrzucane, gdyż nie mieszczą się w katalogu zadań priorytetowych. Na realizację programu zostanie przeznaczona kwota nie mniejsza niż 5 mln zł, w Katowicach jest to nie mniej niż 25 mln zł. Rozdział 9 mówi o kryteriach oceny programu. Są nimi m.in.: liczba spotkań Rady Seniorów, Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, zespołów branżowych – jednak nic z tego nie wynika. Przez perspektywę mierników innego rodzaju należy oceniać realizację programu. Liczba spotkań nie jest miernikiem. W projekcie uchwały mowa jest także o grupach nieformalnych, w związku z tym **radna Katarzyna Kuczyńska-Budka** poprosiła o przekazanie listy takich podmiotów. Jako element oceny wskazana jest także liczba zgłoszeń potencjalnych wolontariuszy, a nie liczba realnie działających osób. Takiego kryterium nie można używać do oceny programu. W zakresie sposobu przygotowania tegorocznego programu, to **radna Katarzyna Kuczyńska-Budka** poprosiła o przesłanie

listy organizacji, z którymi w tym roku konsultowany był program, a także, ze względu na argumenty, które przytoczyła powyżej, zwraca się z prośbą o ponowną pracę nad przedmiotowym projektem uchwały. Jest jeszcze miesiąc czasu do ustawowego terminu jego podjęcia. Aktualnie to kiepski materiał, trzeba zdjąć projekt uchwały z porządku obrad najbliższej sesji, popracować nad nim, a następnie poddać go pod obrady Rady Miasta.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber odpowiedziała, że od maja br. toczą się prace nad tym programem, pracowały nad nim m.in. organizacje pozarządowe i Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego. Na ten moment nie ma już czasu, aby podjąć dodatkową pracę, jaką proponuje radna Katarzyna Kuczyńska-Budka, przy czym należy zauważyć, że Katowice przyjęły inną metodykę tworzenia swojego programu. Gminy różnie postępują: część z nich wskazuje cele priorytetowe, zaś Katowice wybrały metodę określania zadań. Nie ma zaś w gminach metodyki opisywania zadań szczegółowych. Warto pamiętać, że nie można także powielać w programie zapisów ustawowych. Organizacje pozarządowe zgłaszały swoje uwagi. Jeżeli gliwicki program ma zostać przygotowany wg nowej metodyki, to oczywiście można tak zrobić, jednak dopiero w przyszłym roku.

Dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka Działań Społecznych Marta Kryś ustosunkowała się do zastrzeżeń radnej Katarzyny Kuczyńskiej-Budki i przekazała, że zna program współpracy z organizacjami pozarządowymi, przygotowany w Katowicach. Gliwicki program ma taką samą strukturę, gdyż jej elementy wynikają z przepisów ustawowych, jednak różnią się metodyką przygotowania (np. Warszawa, tak jak Gliwice, także skupia się na zadaniach priorytetowych). Projekt uchwały był konsultowany, był protokół uwag, poddana pod dyskusję była także kwestia zmiany metodyki w obszarze związanym z działalnością grup nieformalnych, społeczników, inicjatorów, którzy np. dopiero zmierzają do sformalizowania swojej działalności. W mierniku chodzi o liczbę spotkań doradczych, w których najważniejsi są odbiorcy. Liczba spotkań rad jako kryterium oceny realizacji programu była konsultowana i pojawiły się głosy, że ma ona decydujące znaczenie. Poruszane na nich są różne tematy, nieraz nad jednym zagadnieniem rada czy zespół pracuje cały rok. To liczba spotkań, ich regularność, a nie liczba tematów, lepiej obrazuje prace rad czy zespołów. Potencjalny wolontariusz to osoba, która zgłosi się do Centrum 3.0 i otrzyma wsparcie w postaci odpowiedniego szkolenia. Takich osób jest ok. 100. Nie zawsze uda się znaleźć ofertę dla danego zainteresowanego, ale liczba potencjalnych wolontariuszy określa, ile osób jest przygotowanych do świadczenia pomocy i ile przeszło odpowiednią ścieżkę. W zakresie przygotowania gliwickiego programu oraz konsultowania go z organizacjami pozarządowymi należy pamiętać, że podmioty takie także muszą się wykazać pewną aktywnością, bo Centrum 3.0 nie dysponuje pełną bazą kontaktową do gliwickich organizacji. Wszystkie niezbędne informacje zamieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej, a także na portalu społecznościowym. Aktualnie, przy obecnie obowiązujących przepisach RODO, wysyłanie masowo informacji jest utrudnione. Odbyły się spotkania, które pokazały, że informacje docierają do dużej liczby zainteresowanych podmiotów. Należy także pamiętać, że kwota wskazana w projekcie uchwały jest kwotą minimalną, a miasto Gliwice dużo więcej środków przeznacza na współpracę z organizacjami pozarządowymi.

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski potwierdził, że odbyło się spotkanie, w którym uczestniczyły organizacje pozarządowe, a także przedstawiciele Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Praca odbywała się w grupach roboczych.

Radna Katarzyna Kuczyńska-Budka przekazała, że nie mogła w nim uczestniczyć, jednak to nie jest forma pracy, o której kiedyś była mowa, a także poinformowała, że pierwszy raz słyszy o różnych metodykach sporządzania programów współpracy z organizacjami pozarządowymi, posiada wiedzę o różnych ich efektach, ale nie o metodach. **Radna Katarzyna Kuczyńska-Budka** dodała, że warto przygotować słowniczek do tego rodzaju dokumentów, w kontekście m.in. definicji wkładu własnego organizacji pozarządowych. To pozwoli uzyskać wiedzę, co oznacza dany termin. Nie zgadza się jednak z argumentem, że dobrym wskaźnikiem oceny programu jest fakt, że dane ciało pracuje, bo ważne są efekty. Jeżeli ktoś pracuje długo, to znaczy, że pracuje źle, nie ma wiedzy, czy też kompetencji. Praca jest ważna, ale nie sama w sobie.

W kontekście kwoty przeznaczonej na realizację programu, to w Gliwicach jest to 5 mln zł, zaś w Katowicach 25 mln zł, są to oczywiście kwoty minimalne, ale trudno je porównywać.

Radny Stanisław Kubit przekazał, że opis działań można formułować na różne sposoby. Celem jest efektywne współdziałanie z organizacjami pozarządowymi, sposoby jego realizacji dobrze wpisują się w program, zrozumiały też jest miernik z liczbą wolontariuszy. Trudno jest przygotować uniwersalny miernik dotyczący obszarów tych działań. Liczba spotkań różnych zespołów wydaje się być w tym kontekście dobrym odnośnikiem. Warto pamiętać, że Katowice są innym miastem, mogą przygotować program wg swoich metod. Kwota przeznaczana na realizację programu jest na dobrym poziomie, gdyby nie wystarczała, to pojawiłyby się głosy, że należy ją zwiększyć.

Dyrektor Centrum 3.0 – Gliwickiego Ośrodka Działań Społecznych Marta Kryś przekazała, że nie zgadza się z radną Katarzyną Kuczyńską-Budką, że liczba spotkań branżowych nie ma znaczenia, a ich członkowie nie mają wiedzy i kompetencji. Są to społecznicy i być może nie dysponują fachową wiedzą, ale Centrum 3.0 stara się ich wspierać, bo to nie są grupy profesjonalistów. Są to osoby, które mają chęć spotkać się i wypracować pewne rozwiązania. Nie będąc specjalistami chcą zrobić coś dobrego. Odnośnie stwierdzenia, że ważne są efekty - warto oceniać program po efektach. Do tego może posłużyć sprawozdanie z wykonania programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. W przypadku tworzenia programu współpracy zwięzłość nie jest wadą, można w taki sposób opisać opracowane cele. Oczywiście metodyka tworzenia programu może być zmieniona, prace nad nowym dokumentem rozpoczną się niebawem. Kwota 5 mln zł jest kwotą bezpieczną, lecz należy pamiętać, że jest minimalna i docelowo jest znacząco większa. W 2021 r. zastanawiano się nad jej zwiększeniem, ale ze względu na sytuację epidemiologiczną, zdecydowano pozostawić ją na dotychczasowym poziomie.

Radna Katarzyna Kuczyńska-Budka przekazała, że chodzi jej o efektywność, ma świadomość, że w grupach branżowych nie pracują fachowcy i ich wydajność może nie być wysoka, wie o tym, gdyż sama pracuje w takich zespołach. Jednak miernikiem realizacji programu nie może być liczba spotkań. Kwota zaś powinna być proporcjonalna do wielkości miasta, Gliwice to oczywiście nie Katowice, jednak 5 mln zł to stosunkowo za mało.

Radna Agnieszka Filipkowska przekazała, że zgadza się, że kwota jest za mała i zauważyła, że wolontariusze są skupieni nie tylko wokół Centrum 3.0, ale także wokół organizacji pozarządowych. Czy w związku z tym miasto prowadzi także taki katalog, a jeżeli nie, to warto doprecyzować ten aspekt. Warto skupić się także na kwestii komunikacji, w internecie wszystkie informacje są dostępne, ale przynajmniej w grupach nieformalnych pojawiają się głosy, że wiele zaproszeń i informacji nie dociera do nich. Ten aspekt wymaga korekty.

Radny Stanisław Kubit przekazał, że kwota przeznaczana na realizację programu współpracy z organizacjami pozarządowymi powinna wynikać z zapotrzebowania, a nie z porównywania Gliwic do Katowic. Możliwe jest, że Katowice za dużo środków wydatkują na ten cel. Nieuzasadnione jest więc takie porównywanie. Oczywiście jest, że najlepiej byłoby, gdyby organizacje pozarządowe uzyskały jak najwięcej środków, ale kwota nie powinna być określana przez porównanie do innego miasta.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber podkreśliła jeszcze raz, że kwota zapisana w projekcie uchwały, jest tą minimalną, a realnie wydatkowane środki są na poziomie 30 mln zł, a jeżeli odjąć od tego dotację dla Piasta Gliwice, to pozostają 24 mln zł. W 2019 r. było to 37 mln zł (bez dotacji dla Piasta Gliwice – 25 mln zł.). W sytuacji, gdy ogłoszono stan pandemii, nie było potrzeby zmieniania uchwały obowiązującej w danym roku, gdyż wskazane jest w niej minimum. Miasto Zabrze ma określoną większą kwotę, bo zawarte są w niej też wydatki na pomoc społeczną, gdyż stopa bezrobocia jest w tym mieście dużo wyższa. W każdym mieście jest odrębna sytuacja i nie można po prostu porównywać kwot.

Radna Katarzyna Kuczyńska-Budka zauważyła, że w Katowicach także jest określona kwota minimalna, a rzeczywiście wydatkowana jest dużo większa.

Brak kolejnych uwag i pytań ze strony członków Komisji.

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski zapytał, kto z członków Komisji jest za pozytywną opinią do projektu uchwały wg druku nr 655.

Wynik głosowania: **4 głosy za, 2 przeciw, 1 wstrzymujący się**. Komisja **pozytywnie** zaopiniowała projekt uchwały.

b) Projekt uchwały (**druk nr 656**) w sprawie nadania nazwy hali widowiskowo-sportowej położonej na terenie miasta Gliwice.

Brak pytań ze strony członków Komisji.

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski zapytał, kto z członków Komisji jest za pozytywną opinią do projektu uchwały wg druku nr 656.

Wynik głosowania: **7 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się**. Komisja **pozytywnie** zaopiniowała projekt uchwały.

c) Projekt uchwały (**druk nr 640**) zmieniający uchwałę w sprawie powołania Rady Seniorów Miasta Gliwice oraz nadania jej statutu.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber przekazała, że zmiany do uchwały zostały przygotowane w oparciu o prace prowadzone wraz z Radą Seniorów i dotyczą: przywrócenia 15-osobowego składu Rady i wykreślenia z niego przedstawiciela Prezydenta Miasta (w ciele doradczym dla Prezydenta Miasta nie powinno być jego przedstawiciela), kadencję Rady Seniorów ustalono na trzy lata, określono zasady zgłaszania kandydatów, a także skład komisji wyborczej, do której wejdą: Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, przedstawiciel Centrum 3.0, pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. seniorów, przedstawiciele środowisk senioralnych.

Radna Grażyna Walter-Łukowicz poprosiła o zagłosowanie za przedmiotowym projektem uchwały, gdyż został on wypracowany przez seniorów, na podstawie dotychczasowych doświadczeń.

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski zasugerował, aby w formularzu poparcia dla kandydata do Rady Seniorów zwiększyć liczbę rubryk na podpisy osób popierających. Doświadczenia z wyborów rad dzielnic pokazują, że taka zmiana jest korzystna i pozwoli na zebranie większej liczby podpisów, niż jest to wymagane. Jeżeli któryś z podpisów byłby zweryfikowany negatywnie, te dodatkowe podpisy nie wykluczą danej osoby z grona kandydatów.

Przewodniczący Komisji Łukasz Chmielewski zapytał, kto z członków Komisji jest za pozytywną opinią do projektu uchwały wg druku nr 640.

Wynik głosowania: **7 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się**. Komisja **pozytywnie** zaopiniowała projekt uchwały.

Ad 3) Sprawy bieżące.

Komisja zapoznała się z następującymi dokumentami:

a) Zestawienie skarg, wniosków i petycji za II kwartał 2021 r. (w zał.) – Komisja przyjęła do wiadomości.

b) Odpowiedź Sekretarza Miasta w sprawie zmian w statutach rad dzielnic (w aktach sprawy **BR.0012.15.9.2020**) – Komisja przyjęła do wiadomości.

c) Informacja o przebiegu wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury za I półrocze 2021 r. (w zał.) – Komisja przyjęła do wiadomości.

d) Informacja o przebiegu wykonania budżetu miasta Gliwice za I półrocze 2021 r. oraz informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Gliwice za I półrocze 2021 r. (w aktach sesji Rady Miasta z dnia 9 września 2021 r.) – Komisja przyjęła do wiadomości.

(***)

Komisja przyjęła protokół posiedzenia, które odbyło się 14 lipca 2021 r.

(***)

Nie ustalono terminu kolejnego posiedzenia Komisji.

Na tym zakończono posiedzenie Komisji.

Protokołowała

(-) Katarzyna Golonka

Przewodniczący Komisji

Dialogu Społecznego

(-) Łukasz Chmielewski